

OKRĘGOWA IZBA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH w Bydgoszczy

KWARTALNIK

Nr 1/2010

BIULETYN INFORMACYJNY

ISSN 1507-5745

**Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych
pełnych wiary, nadziei i miłości.**

**Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny
i wśród przyjaciół**

życzy

Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy

W numerze m.in.: Sprawy Samorządu, z Naczelnej Rady, z Naszej Pracy, Podziękowania

Drogie Koleżanki i Koledzy !

Dnia 25 marca odbył się XXIV Okręgowy Sprawozdawczy Zjazd Pielęgniarek i Położnych. Czas pędzi jak szalony. Dobrze byłoby, gdyby wraz z mijającym czasem zniknęły problemy nękające służbę zdrowia, a co za tym idzie dotykające nasze środowisko zawodowe.

W dniach 23 i 24 lutego w Warszawie odbyła się konferencja szkoleniowa organizowana przez Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych przy współpracy Departamentu Pielęgniarek i Położnych w Ministerstwie Zdrowia „Czy i jak ustalać normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych”. Wiemy, że normowanie obsad wpływa na jakość opieki pielęgniarskiej i o tym, że są jednostki służby zdrowia, również w naszym regionie, gdzie nie przestrzega się norm zatrudnienia. Wówczas jakość przeradza się w bylejakość. Zdajemy sobie sprawę, że jedna pielęgniarka czy położna przy jednoosobowej obsadzie nie jest w stanie zapewnić odpowiedniej opieki pielęgniarskiej i wówczas mogą wystąpić zdarzenia niepożądane. Dlatego nadal uczulam, żeby odnotowywać takie sytuacje w raporcie, gdyż obok norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych istnieje też, z tym związana, odpowiedzialność prawna i zawodowa.

W dniu 15 stycznia tego roku została zorganizowana w Bydgoszczy przez Collegium Medicum, przy współpracy Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy, konferencja nt „ Międzynarodowa klasyfikacja diagnoz pielęgniarskich”. Liczba uczestników konferencji przeszła nasze oczekiwania. Wykłady były bardzo ciekawe. Mamy nadzieję, że ten temat będzie kontynuowany w przyszłości.

Zapraszam do odwiedzania naszej strony internetowej, gdzie znajdują się wszystkie informacje dotyczące szkoleń, konferencji oraz działalności izby. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości czy problemów proszę o kontakt telefoniczny lub osobisty.

Radosnych i Szczęśliwych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego. Niech czas Wielkanocy utrzyma nasze marzenia w mocy i wszystkie życzenia okazały się do spełnienia, aby nie zabrakło nam wzajemnej życzliwości, abyśmy przez życie kroczyli w ludzkiej godności i niech symbol Boskiego odrodzenia był i dla nas do spełnienia.

Z pozdrowieniami
Ewa Kowalska

Przewodnicząca Komisji ds. Pielęgniarek w Ochronie Zdrowia Pracujących O SOBIE ...

Jestem absolwentką 5 letniego Liceum Medycznego w Kołobrzegu, które ukończyłam w 1974 roku.

Pierwszą pracę podjęłam w Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie na oddziale okulistycznym. W 1975 roku zamieszkałam w Bydgoszczy i zaczęłam pracować w Przychodni Przemysłowej przy Zakładach Chemicznych „Zachem” na Oddziale Chorób Zawodowych, jako pielęgniarka odcinkowa. W latach 1976-1992 pracowałam w Przemysłowym Specjalistycznym ZOZ w Poradni Chorób Zawodowych i studiowałam zaocznie w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy kierunek Filologia Polska, którą ukończyłam w 1985 r.

W wyniku kolejnej reorganizacji czyli od roku 1992 r. pracuję w Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy w Bydgoszczy przez wiele lat na stanowisku pielęgniarki w poradni chorób zawodowych i pielęgniarki koordynującej. Aktualnie jestem Naczelną Pielęgniarką i pełnomocnikiem ds. systemu zarządzania jakością. Ukończyłam studia podyplomowe w zakresie „Organizacji i zarządzania w ochronie zdrowia” oraz specjalizację w dziedzinie ochrony zdrowia pracujących.

Uczestniczyłam w wielu szkoleniach i konferencjach naukowych. W piątej kadencji jestem delegatem na Okręgowe Zjazdy Samorządu Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy oraz pełnię funkcję przewodniczącej komisji.

Anna Bąkowska

BIURO OKRĘGOWEJ IZBY PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

85-079 Bydgoszcz, ul. T. Kościuszki 27/30-32 VIII p.
www.oipip.bydgoszcz.pl
e-mail: izba@oipip.bydgoszcz.pl

Konto: KREDYT BANK S.A Oddział Bydgoszcz
88 1500 1360 1213 6004 1987 0000
NIP 554-13-03-482

Centrala:
tel. 52 372-68-78, 52 372-79-04
tel. kom. 694-450-057

Biurowo czynne:
poniedziałek, środa, czwartek, piątek: 7.15-15.00
wtorek: 7.30-16.30

Kasa biurowa czynna:
poniedziałek, środa, czwartek, piątek: 8.00-14.30
wtorek: 7.30-16.00

Koordynator ds. szkoleń - tel. 52 362-03-75

Radca prawny OIPIp przyjmuje:
od poniedziałku do czwartku: 10.00-15.00
tel. 52 372-68-78 w.13

DZIAŁ PRAWA WYKONYWANIA ZAWODU

tel: 52 322-07-83
e-mail: pwz@oipip.bydgoszcz.pl

Od Redakcji

Szanowne
Koleżanki i koledzy

Kolejny numer biuletynu informacyjnego Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych przed Wami. Po raz kolejny otrzymaliśmy wiele materiałów do druku, które zostały zamieszczone w tym wydaniu. Zachęcam do lektury

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkiej Nocy życzę Wam i Waszym najbliższym

*Dużo zdrowia, pogody ducha,
smacznego jajka, mokrego dyniusa.*

*Niech będzie szczęście,
dobrobyt niech u Was gości*

*Aby mazurki na Waszym świątecznym stole
koncertowały tak słodko jak co roku.*

*Aby zajączki wielkanocne
nie skąpiły Wam podarków,
a dobry Bóg - swojej łaski.*

Wesołego Alleluja!

Wiesława Stefaniak-Gromadka

Zachęcamy wszystkich członków samorządu do dzielenia się pomysłami dotyczącymi następnych numerów naszego biuletynu.

Napisz, a my wydrukujemy:

- podziękowania
- gratulacje
- i inne artykuły

Zajrzyj na stronę internetową naszej Izby
www.oipip.bydgoszcz.pl

W ostatnim czasie zmieniliśmy szatę graficzną naszej strony internetowej. Dokładamy wiele starań, aby treści na niej zawarte, były zawsze aktualne i wyczerpujące.

Czekamy na Wasze uwagi i opinie.

SPIS TREŚCI

SPRAWY SAMORZĄDU

Kalendarium
Sprawozdanie z XXIV Okręgowego Zjazdu

Z NACZELNEJ RADY

Konferencja Szkoleniowa „Czy i jak ustalać normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych?”
Wnioski końcowe z Konferencji szkoleniowej
Konferencja prasowa
Pismo do Pana Senatora Mieczysława Augustyna

Z NASZEJ PRACY

Jubileusz Dziesięciolecia Oddziału Krótkoterminowej Terapii Odwykowej i Detoksykacji dla Kobiet
Pielęgniarstwo w opiece zdrowotnej nad pracującymi.

POZNAJMY SIĘ

Bydgoszczanka Roku
NZOZ Przychodnia „Okole”

MY TEŻ TAM BYŁYŚMY

Konferencja szkoleniowa ICNP
Warsztaty szkoleniowe nt: „Diagnostyka laboratoryjna w codziennej praktyce pielęgniarki i położnej”
Warsztaty edukacyjne dla pielęgniarek i położnych
Ośrodek Kształcenia podyplomowego
Komisja ds. kształcenia i doskonalenia zawodowego

PODZIĘKOWANIA

WARTO PIEC

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

WYDAWCA
Okręgowa Izba Pielęgniarek
i Położnych w Bydgoszczy
85-079 Bydgoszcz
ul. T. Kościuszki 27/30 - 32
tel. 052 372-68-78

KONSULTACJA REDAKCYJNA
Wiesława Stefaniak-Gromadka
Ewa Kowalska
Aleksandra Popow

PROJEKT OKŁADKI
Wiesława Stefaniak-Gromadka
Fotoman

DRUK
Studio Reklamy i Poligrafii
Fotoman
85-915 Bydgoszcz
ul. Gdańska 168
tel. 052 340-18-41
www.fotoman.net.pl

Nakład 2000 egzemplarzy

Redakcja:
- zastrzega sobie prawo redagowania i skracania materiałów,
- nie zamówionych materiałów nie zwraca,
- materiały należy dostarczać na nośnikach elektronicznych - płyta CD
- wszystkie materiały są objęte prawem autorskim, przedruk materiałów w jakiegokolwiek formie bez wcześniejszej zgody jest zabronione.

Biuletyn BEZPŁATNY dla Członków Samorządu

Kalendarium

18 marzec 2010 - 28 listopad 2009

- 16-18.03.2010 r.** Przewodnicząca Ewa Kowalska brała udział w posiedzeniu NRPiP w Jachrance.
- 16.03.2010 r.** Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska brała udział w posiedzeniu Komisji Bioetycznej przy OIL.
- 11.03.2010 r.** Odbyło się 14 posiedzenie Prezydium ORPiP
- 26.02.2010 r.** Odbyły się posiedzenia komisji problemowych działających przy ORPiP.
- 26.02.2010 r.** Spotkanie Przewodniczącej Ewy Kowalskiej z Pielęgniarkami Przełożonymi, Koordynującymi z gminnych ośrodków zdrowia w siedzibie OIPiP.
- 25.02.2010 r.** Spotkanie Przewodniczącej Ewy Kowalskiej z Pielęgniarkami Przełożonymi, Koordynującymi POZ w siedzibie OIPiP z Bydgoszczy.
- 25.02.2010 r.** Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska brała udział w posiedzeniu Komisji Polityki Zdrowotnej Rady Miasta.
- 23-24.02.2010 r.** Przewodnicząca Ewa Kowalska brała udział w konferencji szkoleniowej zorganizowanej przez NRPiP nt: „Czy i jak ustalać normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych”.
- 19.02.2010 r.** Przewodnicząca Ewa Kowalska brała udział w uroczystości z okazji Jubileuszu Dziesięciolecia Oddziału Krótkoterminowej Terapii Odwykowej i Detoksykacji dla Kobiet.
- 16.02.2010 r.** Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska brała udział w posiedzeniu Komisji Bioetycznej przy OIL.
- 12.02.2010 r.** Odbyło się 12 posiedzenie ORPiP.
- 31.01.2010 r.** Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska brała udział w uroczystych obchodach 65 rocznicy wyzwolenia Bydgoszczy spod okupacji hitlerowskiej na zaproszenie Prezydenta Miasta.
Złożono kwiaty pod pomnikiem na cmentarzu parafialnym pw. Św. Józefa Rzemieślnika przy ulicy Toruńskiej.
- 21.01.2010 r.** Odbyło się posiedzenie Komisji Rewizyjnej
- 20.01.2010 r.** Na zaproszenie Prezydenta Bydgoszczy Konstantego Dombrowicza Przewodnicząca Ewa Kowalska oraz Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska uczestniczyły w uroczystych obchodach 90 rocznicy powrotu Bydgoszczy do Macierzy.
Złożono kwiaty pod pomnikiem prezydenta Leona Barciszewskiego.
- 15.01.2010 r.** Odbyła się Konferencja naukowo-szkoleniowa pt: „Międzynarodowa klasyfikacja diagnoz pielęgniarskich”, zorganizowana przy współpracy Katedry i Zakładu Promocji Zdrowia, Katedry i Zakładu Pedagogiki i Dydaktyki Pielęgniarskiej, Zakładu Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek Wydziału Nauk o Zdrowiu CM w Bydgoszczy UMK Toruń oraz Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych.
W konferencji brały udział Przewodnicząca OIPiP w Toruniu Renata Gargata, Przewodnicząca Ewa Kowalska, oraz Sekretarz Wiesława Stefaniak-Gromadka.
- 14.01.2010 r.** W siedzibie OIPiP odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów ukończenia specjalizacji w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii przez Przewodniczącą Ewę Kowalską, Kierownika Kursu Wiesławę Jagodzińską oraz Koordynatora ds. szkoleń Katarzynę Florek.
- 13.01.2010 r.** Odbyło się 13 posiedzenie Prezydium ORPiP
Odbyło się posiedzenie Komisji Socjalnej.
Przewodnicząca Ewa Kowalska, Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska oraz Sekretarz Wiesława Stefaniak-Gromadka brały udział w szkoleniu dla pielęgniarek i położnych zorganizowanym przez firmę Vitalab we współpracy z OIPiP.
- 08.01.2010 r.** Przewodnicząca Ewa Kowalska brała udział jako obserwator w egzaminie kończącym kurs w zakresie podawania leków p. nowotworowych w Centrum Onkologii organizowanym przez OIPiP w Bydgoszczy.
- 21.12.2009 r.** Na zaproszenie Prezydenta Bydgoszczy Sekretarz Wiesława Stefaniak-Gromadka brała udział w spotkaniu świąteczno-noworocznym, które odbyło się w Sali konferencyjnej Bydgoskiego Stadionu Miejskiego.
- 15.12.2009 r.** Odbyły się posiedzenia Komisji Problemowych działających przy OIPiP zakończone spotkaniem oplatkowym.
- 15.12.2009 r.** Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska brała udział w posiedzeniu Rady Społecznej w Szpitalu Uniwersyteckim nr 1 im. dr A. Jurasza oraz w posiedzeniu Komisji bioetycznej przy OIL..
- 10.12.2009 r.** Przy współpracy Komisji ds. Położnych, Komisji ds. Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego i firmy Pelargos odbyło się spotkanie naukowe nt: „Pielęgnacji

Kalendarium

18 marzec 2010 - 28 listopad 2009

skóry narażonej na powstawanie odleżyn” dla pielęgniarek i położnych.

08.12.2009 r. 11 posiedzenie ORPiP

Na zaproszenie Dyrektora ds. Pielęgniarstwa mgr Marii Budnik-Szymoniuk w Sali Konferencyjnej Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 odbyło się spotkanie Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych oraz pielęgniarskiej kadry zarządzającej nt: „Miejsce pielęgniarskiej kadry menedżerskiej w organizacji bezpiecznej terapii żywieniowej i plynoterapii.

1-3.12.2009 r. Przewodnicząca Ewa Kowalska brała udział w posiedzeniu NRPiP.

28.11.2009 r. Wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska oraz Sekretarz Wiesława Stefaniak-Gromadka brały udział w konferencji naukowej poświęconej Jubileuszowi 70-lecia urodzin oraz 30-lecia pełnienia funkcji Kierownika Kliniki Położnictwa i Chorób Kobięcych i Ginekologii Onkologicznej p. prof. Wiesława Szymańskiego, która odbyła się w Centrum Kongresowym „Opera Nova”.

Sprawozdanie z XXIV Okręgowego Zjazdu Sprawozdawczego Samorządu Pielęgniarek i Położnych Bydgoszczy

W sali konferencyjnej restauracji Tango 25.10.2010 roku obradował XXIV Okręgowy Zjazd Sprawozdawczy Samorządu Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

Uczestniczyło w nim 117 delegatów spośród 147 wybranych przez środowisko, co stanowi 79,59%. Przewodniczyła obradom Zjazdu Wiesława Stefaniak-Gromadka.

Głównym celem Zjazdu było przedstawienie i przyjęcie sprawozdań z pracy organów izby, wykonania budżetu za rok 2009, przyjęcie budżetu na bieżący rok i prowizorium budżetowe na I kwartał 2011 roku.

Uroczystego otwarcia Zjazdu dokonała Przewodnicząca ORPiP Ewa Kowalska.

Minutą ciszy obecni na Zjeździe uhonorowali zmarłe koleżanki w ostatnim roku z naszego środowiska.

W dalszej kolejności głos zabrali zaproszeni goście:

1. Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej dr Stanisław Prywiński
2. W imieniu Prezydenta Miasta Bydgoszczy Bolesław Grygorewicz
3. W imieniu Starosty Pani Irena Midura
4. Odczytano list od Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie pediatrii dr Marii Maćkowskiej

Następnie Przewodnicząca przedstawiła sprawozdanie z działalności ORPiP za 2009 rok.

W imieniu ORPiP Przewodnicząca podziękowała koleżankom pielęgniarkom ze Świecia, które udzieliły nieodpłatnie swojego wizerunku do plakatu reklamującego projekt kształcenie pielę-

niarek i położnych ze środków unijnych.

W ramach obchodów 29 rocznicy Bydgoskiego Marca 1981 roku marszałek Piotr Calbecki wręczył działaczom solidarności medal „Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis” w uznaniu zasług na rzecz walki o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej i prawa człowieka.

Medal „Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis” z rąk Marszałka Województwa w dniu 21.03.2010 roku otrzymała Przewodnicząca Ewa Kowalska, stąd w imieniu Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych list gratulacyjny wręczyła wiceprzewodnicząca Walde-Maria Iwanowska.

Po przerwie delegaci wysłuchali dwa wykłady nt „Odpowiedzialności prawnej i zawodowej oraz praw pacjenta” przedstawionego przez dr Dorotę Karkowską z Uniwersytetu Łódzkiego oraz wykład nt: „Uzależnienia. Choroba cywilizacji XXI wieku. Identyfikacja i możliwość pomocy zaprezentowany przez mgr Grażynę Wendę pielęgniarkę oddziałową z Oddziału Krótkoterminowej Terapii Odwykowej i Detoksykacji dla Kobiąt w Wielospecjalistycznym Szpitalu Miejski w Bydgoszczy.

W dalszej kolejności wysłuchano sprawozdania Skarbnika, Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, Przewodniczącej Okręgowego Sądu Pielęgniarek i Położnych, Przewodniczących komisji problemowych: socjalnej, ds. pielęgniarek ochrony zdrowia pracujących, ds. pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowa-

nia, ds. kształcenia i doskonalenia zawodowego, ds. nadzoru nad indywidualnymi, grupowymi, specjalistycznymi i zakładami pracy chronionej, ds. położnych.

Podjęto następujące apele i wnioski:

Apel Nr 1 w sprawie przywrócenia nazwy „pielęgniarka/położna rodzinna” w nomenklaturze zawodowej i ustawodawstwie.

Apel Nr 2 w sprawie ustalenia nowych rzeczywistych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych, które będą obowiązywały w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej.

Apel Nr 3 w sprawie zobowiązania dyrektorów zakładów opieki zdrowotnej do przestrzegania zapisu art. 44 a ust. 1 pkt. 4,5,6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 14 poz. 89).

Wniosek Nr 1 w sprawie zorganizowania dla położnych kursu specjalistycznego w zakresie instrumentowania przy zabiegu cięcia cesarskiego u ciężarnej.

Wniosek Nr 2 w sprawie dofinansowania kosztów kształcenia zarządzanie w ochronie zdrowia

Wniosek Nr 3 w sprawie dofinansowania kosztów konferencji w wysokości 50% 1x w roku lub 100% 1x na 2 lata

tekst Sekretarza Zjazdu

Danuta Zroślak, Jolanta Lewandowska
foto Darek Biechowski

XXIV Okręgowy Zjazd w obiektywie

Konferencja Szkoleniowa

„Czy i jak ustalać normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych?”

W dniach 23 - 24 lutego 2010 roku, w Warszawie odbyła się konferencja szkoleniowa na temat „Czy i jak ustalać normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych?” organizowana przez Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych przy współpracy z Departamentem Pielęgniarek i Położnych w Ministerstwie Zdrowia.

Wnioski końcowe z Konferencji

W celu zapewnienia właściwego poziomu jakości i dostępności udzielanych świadczeń zdrowotnych stosownie do stanu zdrowia pacjentów, oraz zmniejszaniu zdarzeń niepożądanych, - uczestnicy konferencji szkoleniowej nt. „Czy i jak ustalać

normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych?” wnioskuje do Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych oraz Ministra Zdrowia o podjęcie działań prowadzących do zmiany regulacji prawnych w zakresie norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych, a w szczególności:

1. Akty prawne regulujące warunki realizacji świadczeń gwarantowanych udzielanych przez zakłady opieki zdrowotnej powinny szczegółowo określać normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych w poszczególnych komórkach organizacyjnych zakładu.

2. Wprowadzenie przez Narodowy Fundusz Zdrowia wymogu stosowania

norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w kontraktowaniu świadczeń medycznych przez zakłady opieki zdrowotnej.

3. Pilne przygotowanie przez Konsultantów Krajowych w dziedzinach pielęgniarstwa, przy wsparciu NRPIP, propozycji norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w poszczególnych zakresach opieki zdrowotnej.

4. Zobowiązanie Ministerstwa Zdrowia do poparcia stanowiska PTP i NRPIP w sprawie zawodu zamawianego - kierunek pielęgniarstwo oraz przygotowanie programu zwiększającego rekrutację studentów pielęgniarstwa.

Konferencja prasowa

Szpitala bez pielęgniarek, pacjenci bez opieki, rząd bez pomysłów - a leczyć i pielęgnować trzeba po ludzku

organizowana przez Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych,
w dniu 23 lutego 2010 roku,
w Hotelu Kyriad Prestige, Warszawa, ul. Towarowa 2

Postępujący niedobór pielęgniarek i położnych w zakładach opieki zdrowotnej zagrożeniem dla bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów

Niepokojąca statystyka

• W Centralnym Rejestrze Pielęgniarek i Położnych jest zarejestrowanych 271.224 pielęgniarek

i 33.026 położnych, w tym czynnie wykonujących zawód 219.479 pielęgniarek i 25.258 położnych.

• Polska zajmuje ostatnie miejsce w Unii Europejskiej pod względem liczby pielęgniarek na tysiąc mieszkańców. Ten wskaźnik w naszym kraju wynosi - 5, a np. w Niemczech

- 9,6, w Wielkiej Brytanii - 9,2.

• Przeciętny wiek pielęgniarek wynosi 42,2 lat, położnych - 42,7 lat. Oznacza to, zawód się starzeje, a liczba pielęgniarek odchodzących na emeryturę znacznie przewyższa liczbę pielęgniarek wchodzących do zawodu.

Niepokojące tendencje

• **Prognozy do 2020 roku przewidują, że niedobór pielęgniarek w placówkach ochrony zdrowia będzie się pogłębiać, podczas gdy zapotrzebowanie na opiekę pielęgniarską będzie systematycznie wzrastać** (starzenie się społeczeństwa, wzrost liczby osób z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnością, niedolnych do samodzielnej egzystencji i samoopieki).

• **Liczba absolwentów pielęgniarstwa jest niewystarczająca, zmniejsza się liczba tych, którzy podejmują pracę w zawodzie pielęgniarki.** Nie ma rozwiązań systemowych motywujących do wyboru zawodu pielęgniarki i pozostania w nim, toteż mało jest kandydatów do tych zawodów, a duża część absolwentów uczelni nie podejmuje pracy w zawodzie. Dodatkowym niepokojącym zjawiskiem jest emigracja zarobkowa. W latach 2004-2009 wyjechało z kraju 12.083 pielęgniarek i położnych.

• **W wielu placówkach nie są zachowane minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych,** zgodne z obowiązującymi przepisami. Nie są rzadkością jednoosobowe obsady na dyżurach w oddziałach. Niedostatki personelu powodują patologiczne zjawiska: pielęgniarka musi łączyć stanowiska lub obejmować opieką pacjentów na więcej niż jednym oddziale. Wymuszanie jednoosobowych obsad pielęgniarskich na dyżurach może przyczynić się do występowania zdarzeń niepożądanych w opiece nad chorym. Prowadzi do zagrożenia życia i zdrowia nie tylko pacjentów, ale i pielęgniarek.

• **Zagrożenia zawodowe narastają, gdy kierownicy zakładów opieki zdrowotnej nie przestrzegają przepisów dotyczących bezpiecznych**

warunków pracy. Niedostateczna świadomość zagrożeń zawodowych oraz lekceważenie ich przez pracodawców wynika z niedokonania oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pielęgniarskich.

- Zranienia (zaktucia) igłą i innym ostrym sprzętem medycznym stwarzające ryzyko zakażenia ciężkimi chorobami to główny problem leczniczy oraz bezpieczeństwa zdrowotnego pracowników ochrony zdrowia nie tylko w Polsce.

- Nie uwzględnia się zagrożeń związanych z obciążeniem układu mięśniowo-szkieletowego pielęgniarek. W dwóch trzecich szpitali, skontrolowanych w ubiegłym roku przez Państwową Inspekcję Pracy, stwierdzono nieprawidłowości takie jak: złe rozmieszczenie łóżek w salach chorych, brak technicznych środków do podnoszenia i przemieszczania pacjentów; te nieprawidłowości były przyczyną 20% wszystkich wypadków przy pracy.

Według inspektorów pracy **przyczyną naruszeń prawa, które doprowadzają do zagrożeń i wypadków przy pracy to:**

- niedostateczna wiedza pracodawców na temat zagrożeń, jakie stwarza ręczne przemieszczanie osób i rzeczy,
- nieznajomość zasad ergonomii dotyczących ręcznych prac transportowych,
- niespełnienie wymagań w zakresie warunków technicznych w szpitalach,
- niewystarczające obsady stanowisk pielęgniarskich,
- nierzetelne wykonywanie obowiązków przez służby bhp w szpitalach,
- niedostateczna współpraca pracodawców z lekarzami medycyny

pracy w zakresie profilaktycznej opieki nad pracownikami,
- brak należytej dbałości o sprawy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy.

Jak z tego wynika, większość zaniedbań leży po stronie pracodawców. Przeprowadzone kontrole wykazują brak systemu zarządzania w zakresie bezpiecznych warunków pracy w zakładach opieki zdrowotnej.

Postulaty

Gwarancje wynagrodzeń pielęgniarek i położnych

Wynagrodzenia pielęgniarek powinny być adekwatne do ich kompetencji, kwalifikacji i rangi wykonywanej pracy. Powinny także odzwierciedlać rzeczywiste koszty wszystkich procedur medycznych (wycena realnych kosztów pracy pielęgniarki) i stanowić o wysokości zawieranych kontraktów ze świadczeniodawcami.

Program wsparcia pielęgniarstwa pilnie oczekiwany

Środowisko pielęgniarek i położnych oczekuje rozwiązań systemowych w zakresie:

- wynagradzania pielęgniarek i położnych,
- dostępności do kształcenia ustawicznego,
- poprawy warunków i organizacji pracy, w szczególności zapewnienia bezpiecznych warunków pracy: wyposażenie w sprzęt ułatwiający pielęgnację pacjenta oraz zmniejszenie zagrożeń wynikających z realizowania świadczeń na rzecz chorego,
- opracowania i wdrożenia programu motywacyjnego dla młodzieży, żeby zechciała wybrać trudny zawód pielęgniarki i wykonywać go w poczuciu satysfakcji.

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

Warszawa, dnia 1 lutego 2010 r.

**Pan Senator Mieczysław Augustyn
Przewodniczący Komisji Rodziny
i Polityki Społecznej Senat RP**

Szanowny Panie Senatorze

W nawiązaniu do pisma z dnia 21 stycznia 2010 roku (znak: BPS-KRPS-042-2/10) wyrażającego opinię Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w sprawie proponowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz Ministerstwo Zdrowia warunków kontraktowania świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej, bardzo serdecznie dziękuję za wsparcie w tym zakresie działań Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych.

Samorząd pielęgniarek i położnych, nie może pozostać bierny w obliczu zagrożeń jakie wynikają z narastającego problemu; związanego z ograniczaniem dostępności do świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej domowej, realizowanych przez pielęgniarki na rzecz osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych, niezdolnych do samoopieki, osób wymagających szczególnej i wzmożonej opieki pielęgniarstwa przebywających w domu lub domach pomocy społecznej.

Wskutek wadliwych regulacji prawnych będących aktami wykonawczymi do tzw. ustawy koszykowej tj. rozporządzeń w sprawie świadczeń gwarantowanych, między innymi: pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej oraz Zarządzeń Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w przedmiotowym zakresie, jak też działań resortu pracy i polityki społecznej, dochodzi do sytuacji, w której świadczeniobiorca obłożnie i przewlekle chory, wymagający systematycznej i intensywnej opieki pielęgniarstwa w warunkach domowych pozostaje bez takiej formy opieki, która przynosi wymierne korzyści zarówno zdrowotne jak i społeczne.

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych stoi na stanowisku, że pielęgniarstwo opieka domowa długoterminowa jest niezbędna dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów.

Taką opiekę może dostarczać jedynie grupa zawodowa pielęgniarek, przygotowanych merytorycznie do realizowania świadczeń zdrowotnych w tym zakresie.

Jednakże proponowana przez Narodowy Fundusz Zdrowia zmiana w Zarządzeniu Nr 93/2009/ DSOZ z dnia 30 grudnia 2009 roku Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia zmieniające zarządzenie w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej (Załącznik nr I do zarządzenia – katalog świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych dla świadczeń gwarantowanych, pielęgniarstwo opieka długoterminowa), polegająca na zastosowaniu wskaźnika 0,4 dla pacjentów, objętych skalą Barthel O-40. przebywających pod jednym adresem zamieszkania, nie gwarantuje pacjentom realizacji ww. świadczeń. Świadczeniobiorcy objęci tą opieką muszą mieć zagwarantowane jakościowo i ilościowo świadczenia w zakresie opieki długoterminowej, lecz bez zabezpieczenia środków finansowych na odpowiednim poziomie oraz przy zmniejszanych nakładach proponowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, tworzy się pozory zabezpieczenia tych świadczeń i wprowadza w błąd społeczeństwo oraz świadczeniodawców co destabilizuje system gwarantowanych świadczeń zdrowotnych i społecznych.

Szanowny Panie Senatorze, uznając za bardzo cenną Pana wieloletnią współpracę z samorządem pielęgniarek i położnych, jak też okazaną pomoc podczas wdrażania proponowanych przez NRPiP propozycji nowelizacji aktów prawnych między innymi do ustawy o pomocy społecznej, zwracam się z uprzejmą prośbą o możliwość spotkania się z przedstawicielami Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych. Spotkanie miałyby na celu omówienie tej problematyki oraz wypracowanie wspólnego stanowiska w sprawie zagwarantowania obywatelom w naszym kraju świadczeń zdrowotnych w ramach opieki długoterminowej domowej.

Proszę jednocześnie o ponowne zorganizowanie debaty w Senacie, z udziałem Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Zdrowia, aby narastający problem zabezpieczenia omawianych świadczeń zdrowotnych i społecznych stał się priorytetem w polityce państwa, mając na uwadze, że ogłoszony został przez Międzynarodową Radę Pielęgniarek (ICN) rok 2010, rokiem opieki długoterminowej.

Z wyrazami szacunku
Prezes NRPiP
Elżbieta Buczkowska

Jubileusz Dziesięciolecia Oddziału Krótkoterminowej Terapii Odwykowej i Detoksykacji dla Kobiet

Oddział Krótkoterminowej Terapii Odwykowej i Detoksykacji dla Kobiet jest jedyną placówką w województwie kujawsko-pomorskim i jedną z niewielu w kraju, w którym leczą się tylko uzależnione kobiety.

- zespół zależności alkoholowej (ZZA) lub/i uzależnienie do benzodiazepin,
- zespół abstynencyjny w przebiegu ZZA lub/i uzależnienia od benzodiazepin,
- majaczenie w przebiegu uzależnienia

- od alkoholu lub/i benzodiazepin,
- stan po napadzie padaczkowym w przebiegu ZZA lub/i uzależnienia od benzodiazepin,
- halucynozja alkoholowa,
- zespół Wernickiego-Korsakowa.

Personel Oddziału Krótkoterminowej Terapii Odwykowej i Detoksykacji dla Kobiet (na zdjęciu od lewej strony)

Pielęgniarka oddziałowa mgr Grażyna Wenda – specjalista terapii uzależnień,
Psycholog - mgr Ewa Wyrzykowska,
Pielęgniarka, mgr socjologii – Bożena Wszola,
mgr pielęgniarstwa – Joanna Sommerfeld,
pielęgniarka, licencjat pedagogiki – Iwona Zaremba,
Psychoterapeuta, trener PTP – mgr Aleksandra Froelich-Deja,
Pielęgniarka, licencjat pedagogiki – Magdalena Borowiec
Ordynator Oddziału - lek. med. Wojciech Kosmowski - specjalista psychiatra

Ponadto w Oddziale prowadzona jest szeroka diagnostyka i leczenie współistniejących zaburzeń psychicznych oraz schorzeń somatycznych we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi szpitala.

Istotne miejsce w leczeniu ma psychoterapia indywidualna i grupowa. Od kilku lat pracujemy w oparciu o Osobiste Programy Terapii. Każda pacjentka jest pod opieką terapeuty indywidualnego, który dokonuje diagnozy nozologicznej i problemowej oraz motywuje do zmian i ustala kierunek pracy terapeutycznej.

W pierwszym tygodniu leczenia kładzie się głównie nacisk na przekazanie wiedzy na temat uzależnienia, objawów choroby, przebiegu w fazach i odniesienie tej wiedzy do swoich doświadczeń. Drugi tydzień to praca nad destrukcją. Pacjentki mają możliwość uświadomienia sobie jak alkohol, leki, narkotyki niszcząco wpływają na różne obszary życia: zdrowie, rodzinę, pracę zawodową, zainteresowania itd.

Oddział znajduje się w strukturze organizacyjnej Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego w Bydgoszczy. Pierwsze pacjentki trafiły do lecznicy 2 lutego 2000 roku. Przez ten okres wiele się zmieniło. Program terapeutyczny ewaluował kilka razy. Personel intensywnie szkolił się i eksperymentował z nowymi strategiami rozwiązywania problemów pacjentek.

Obecnie leczenie pacjentek trwa od 10 dni do 8 tygodni w zależności od rodzaju uzależnienia i ciężkości schorzenia. Oddział przyjmuje kobiety, u których występują następujące zaburzenia:

Leczenie pacjentek przebiega trzema równoległymi torami:

Trzeci i czwarty tydzień pobytu to przygotowanie pacjentki do wyjścia ze szpitala. W tym czasie chora uczy się rozpoznawać zagrożenia, jak utrzymać abstynencję, jak zapanować nad głodem alkoholowym, jak poradzić sobie z nawrotem choroby. Każda z pacjentek opracowuje swój program zdrowienia, który przedstawia przed wyjściem. Jest też motywowana do dalszego leczenia w poradniach odwykowych oraz korzystania z grup wsparcia, grup AA.

Oddział jest placówką niewielką, liczy 10 łóżek, panuje tu spokojna, rodzinna atmosfera sprzyjająca otwartości i pogłębionej pracy terapeutycznej. Model społeczności terapeutycznej tworzy najbardziej sprzyjające warunki społecznego uczenia się.

Oprócz lekarzy i terapeutów duże znaczenie w pracy zespołu terapeutycznego przypada pielęgniarkom. Wszystkie pielęgniarki podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe nie tylko na kursach podyplomowych dla pielęgniarek i położnych, ale również uczestniczą w programach szkoleniowych w zakresie instruktorów i specjalistów terapii uzależnień.

W okresie dziesięciu lat istnienia Oddziału Krótkoterminowej Terapii Odwykowej i Detoksykacji leczyło się 1390 kobiet z Bydgoszczy, województwa i innych rejonów Polski.

W dniu 19 lutego odbyły się uroczyste obchody połączone z konferencją naukową pod patronatem Katedry i Kliniki Psychiatrii. W uroczystościach udział wzięli przedstawiciele Rady Miasta, Komisji Zdrowia, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz dyrektorzy i kierownicy placówek lecznictwa psychiatrycznego i odwykowego w regionie. Swoją obecnością zaszczylicili: z-ca kierownika Katedry i Kliniki Psychiatrii i jednocześnie Prezes Kujawsko - Pomorskiego Oddziału Towarzystwa Psychiatrycznego dr Ewa Pilaczyńska, Prezes Izby Lekarskiej dr Stanisław Prywiński oraz Przewodnicząca Okrę-

Pani Przewodnicząca wśród Pielęgniarek

Pani Przewodnicząca składa gratulacje

gowej Izby Pielęgniarek i Położnych Ewa Kowalska.

Konferencję naukową rozpoczął dr hab. n. med. Marcin Ziółkowski - Kierownik Zakładu Pielęgniarstwa Psychiatrycznego CM UMK wykładem nt. „Substancje psychoaktywne a mózg (wybrane zagadnienia)”, następnie mgr Teresa Bułat - psycholog kliniczny i specjalista psychoterapii uzależnień w Katedrze i Klinice Psychiatrii za-

prezentowała różne koncepcje i możliwości pracy terapeutycznej w leczeniu uzależnień. Dr Urszula Buczek, asystent w Oddziale Wewnętrznym i Nefrologii Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego przedstawiła interesujący wykład dotyczący wybranych problemów internistycznych w chorobie alkoholowej.

Na koniec konferencji odbyła się dyskusja panelowa, którą poprowadził dr Wojciech Kosmowski. Debata miała niezwykle ożywiony charakter, uczestnicy dzielili się swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami w pracy z osobami dotkniętymi problemem uzależnienia.

Szczególnie dziękuję Pani Ewie Kowalskiej Przewodniczącej OIPIP w Bydgoszczy za gratulacje i życzenia oraz osobistą refleksję, a Pani Marii Walde Iwanowskiej v-ce Przewodniczącej OIPIP za wsparcie i życzliwość w trudnym okresie tworzenia oddziału oraz w dalszych etapach jego rozwoju.

Grażyna Wenda

Pielęgniarstwo w opiece zdrowotnej nad pracującymi

Ochrona zdrowia pracujących zajmuje się dziedziną wiedzy i praktyki zwaną „służba medycyny pracy”. Pojęcie to wprowadziła Ustawa o służbie medycyny pracy z dnia 27 czerwca 1997 r.

Współcześnie jest to interdyscyplinarny zespół fachowców: lekarzy specjalistów w zakresie medycyny pracy, pielęgniarek, psychologów, pracowników bezpieczeństwa i higieny pracy, który ma zapewnić aby „stan zdrowia osób wykonujących pracę nie ulegałby szybszej degradacji, aniżeli następuje to w wyniku fizjologicznego procesu starzenia się organizmu”.*

Jest to działalność oparta na potrzebach pacjenta, która skupia się na pracy i środowisku pracy. „Profilaktyczna opieka zdrowotna rozumiana jest jako ogół działań zapobiegających powstawaniu i szerzeniu się niekorzystnych skutków zdrowotnych, które w sposób bezpośredni lub pośredni mają związek z warunkami albo charakterem pracy”.** Obejmuje promocję zdrowia, leczniczą opiekę zdrowotną, pierwszą pomoc, rehabilitację i świadczenia rentowe.

Domeną medyczną jest ocena ryzyka zawodowego, wynikającego z zagrożeń związanych z wykonywaną pracą, poszukiwanie skutecznych metod profilaktyki, wczesnej diagnostyki, oraz sposobów skutecznej ingerencji terapeutycznej.

Pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących stanowią bardzo liczną grupę specjalistów świadczących usługi zdrowotne w miejscu pracy, którymi są: zakłady pracy, zakłady pracy chronionej, poradnie medycyny pracy (jednostki podstawowe), oraz wojewódzkie ośrodki medycyny pracy (WOMP).

Regulacje prawne (Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 15 września 1997r),*** określiły dwa poziomy kształcenia: kurs kwalifi-

fikacyjny w dziedzinie ochrony zdrowia pracujących i specjalizację. Pielęgniarki, które ukończyły kurs, są uprawnione do samodzielnego wykonywania zadań umożliwiających ograniczenie szkodliwego wpływu pracy na zdrowie.

Do zadań tych między innymi należą:

- rozpoznawanie i ocena czynników występujących w środowisku pracy oraz sposobów wykonywania pracy, mogących mieć ujemny wpływ na zdrowie,
- rozpoznawanie i ocena ryzyka zawodowego, występującego w danym środowisku pracy,
- informowanie pracodawców i pracujących o możliwości wystąpienia niekorzystnych skutków zdrowotnych będących następstwem złych warunków pracy,
- udzielanie pracodawcom i pracującym porad w zakresie organizacji pracy, ergonomii, fizjologii i psychologii pracy.

Szerszy zakres zadań mają pielęgniarki, które uzyskały tytuł specjalisty w dziedzinie ochrony zdrowia pracujących. Specjalistki mogą podejmować bezpośrednią współpracę z pracodawcami w celu inicjowania ich działań na rzecz ochrony zdrowia pracowników i udzielania pomocy w ich realizacji w obszarze:

- informowanie pracowników o zasadach zmniejszania ryzyka zawodowego,
- wdrażanie zasad profilaktyki i zdrowotnej u pracowników należących do grup szczególnego ryzyka,
- tworzenia warunków do prowadzenia rehabilitacji zawodowej,
- wdrażanie programów promocji i zdrowia,
- dokonywanie oceny informacji o zagrożeniach zdrowia występujących na stanowiskach pracy i przedstawianie wniosków,

zmierzających do ograniczenia lub likwidacji tych zagrożeń.

Opracowane w 2001 roku i przyjęte przez Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych „**Kompetencje Pielęgniarki w Ochronie Zdrowia Pracujących**” wskazują: w odniesieniu do kogo pielęgniarka smp. (służby medycyny pracy) pełni swoje funkcje zawodowe: pracowników, osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą, kandydatów do szkół ponadgimnazjalnych, osób świadczących pracę w czasie odbywania kary pozbawienia wolności, osób samozatrudniających się; z jakiej działalności te funkcje wynikają: diagnostyczna, profilaktyczna, rehabilitacyjno- lecznicza, edukacyjna, doradcza dla pracodawców i pracowników; określają zakres zadań realizowany przez pielęgniarkę ochrony zdrowia pracujących czyli: nadzorowanie warunków pracy, udział w opiece nad zdrowiem pracowników, udział w informowaniu, poradnictwie, szkoleniu oraz promowaniu zdrowia pracujących, organizowanie i udzielanie pierwszej pomocy medycznej w stanach zagrożenia życia, działalność zabiegowa, gromadzenie i przechowywanie dokumentacji medycznej.

Pielęgniarki posiadające kwalifikacje z dziedziny medycyny pracy używają imienne pieczętki z informacją identyfikującą posiadane uprawnienia są również zobligowane do rejestracji swoich uprawnień oraz rejestracji podjęcia i zakończenia działalności profilaktycznej. Rejestry prowadzą wojewódzkie ośrodki medycyny pracy.

Anna Bąkowska

* Rekomendacja Komitetu Ekspertów Światowej Organizacji Zdrowia, Europejskie Biuro Regionalne WHO, Kopenhaga 1973.

** Ustawa z dn. 27. czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy.

*** w sprawie zadań służby medycyny pracy, których wykonywanie przez pielęgniarki wymaga posiadania dodatkowych kwalifikacji, rodzaju i trybu uzyskiwania tych kwalifikacji oraz rodzajów dokumentów potwierdzających ich posiadanie (Dz.U.nr 124, poz.796).

BYDGOSZCZANKA ROKU 2009

ANNA APPELT -położna

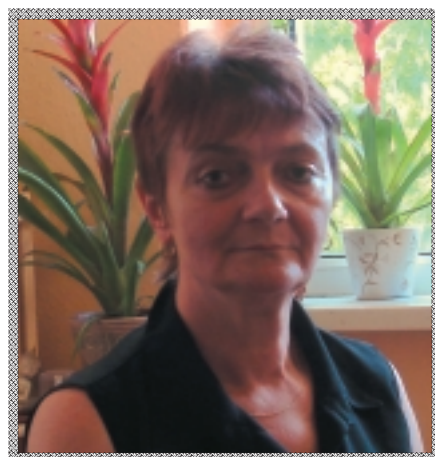
W styczniu 2010 roku Gazeta Wyborcza przeprowadziła plebiscyt na najpopularniejszego Bydgoszczanina Roku. Nasza koleżanka położna **Anna Appelt** znalazła się wśród grona 8 osób pretendowanych do tego zaszczytnego tytułu i uplasowała się na III miejscu jako najpopularniejsza Bydgoszczanka.

W związku z tym chciałabym zaprezentować sylwetkę Anny Appelt. Jest absolwentką Wydziału Położnych Medycznego Studium Zawodowego w Bydgoszczy. Następnym etapem kształcenia były studia na kierunku Położnictwo w gdańskiej Akademii Medycznej. W 1983 roku rozpoczęła pracę położnej w szpitalu XXX-lecia (obecnie Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr Biziela) i pracuje tam do dzisiaj. Prowadzi również zajęcia ze studentami Uniwersytetu Jana Kazimierza w Bydgoszczy na kierunku Opieka i Wychowanie. Tematyka wykładów dotyczy pielęgnacji niemowląt i małych dzieci. W Centrum Consultingowym Collegium Medicum w Bydgoszczy prowadzi szkolenia „Poród w warunkach ekstremalnych” - położnictwo dla ratowników medycznych oraz nauca zawodu przyszłe adeptki położnictwa.

W maju 2009 roku w Bydgoszczy

odbyło się Międzynarodowe Sympozjum Gordonowskie, na którym wygłosiła referat, którego tematem była „Psychologia prenatalna”. W tymże roku przeprowadziła program edukacyjny w ramach Miejskiego Programu Promocji Zdrowia pod nazwą „Poprawa opieki zdrowotnej nad matką, noworodkiem i małym dzieckiem” dla kobiet ciężarnych z Bydgoszczy pod patronatem Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Bydgoszczy. W Placówce Doskonalenia Nauczycieli przy Stowarzyszeniu „Dorośli-Dzieciom” organizuje zajęcia dotyczące zagadnień położniczo-ginekologicznych.

Popularność w Bydgoszczy zdobyła dzięki prowadzonej przez nią od blisko 10 lat **Szkole Rodzenia „Vita”**. Prowadzenie szkoły to Jej pasja. Początki były trudne, ale teraz przychodzi bardzo wiele par spodziewających się dziecka i trzeba tworzyć nowe grupy. W szkole panuje niezwykle ciepła i rodzinna atmosfera i dzięki niej rodzą się dzieci i nowe przyjaźnie. Dzięki swojej wiedzy, którą przekazuje przyszłym rodzicom i wspianiałemu klimatowi, przyszłe mamy i ojcowie traktują ją niemal jak matkę. Mają do Ani

wielkie zaufanie i zwracają się ze swoimi problemami i troskami, wiedząc, że zawsze mogą liczyć na pomoc. Kontakty nie urywają się zaraz po porodzie, gdyż rodzice ze swoimi pociechami bardzo chętnie przychodzą na spotkania do szkoły.

Anna Appelt jest zwolenniczką urlopów macierzyńskich, a w swojej pracy magisterskiej udowodniła jak ważna jest rola ojca w wychowaniu dziecka już od chwili poczęcia.

W życiu prywatnym jest żoną i mamą i świetnie potrafi łączyć obowiązki domowe z zawodowymi. Uwielbia czytać książki i jest miłośniczką kotów.

Małgorzata Wachowiak

NZOZ Przychodnia „Okole”

W związku z upływającym już prawie 6-letnim istnieniem NZOZ Przychodni „Okole” sp. zoo pragniemy przedstawić swoją działalność oraz pracowników.

Firma istnieje już od 20 lat na gruncie Przychodni Rejonowej „Okole”.

W 2009 r. został przeprowadzony kapitalny remont większej części Przychodni co wpłynęło na znaczną poprawę naszego wizerunku wśród pacjentów.

W zakres działalności naszej placówki wchodzi POZ, Por. Ginekologiczna oraz Por. Stomatologiczna. Usługi medyczne dla pacjentów świadczone są w ramach kontraktu z NFZ oraz na życzenie pacjenta odpłatnie.

W ramach działalności Podstawowej Opieki Zdrowotnej usługi medyczne wykonywane są przez lekarzy pediatrów i internistów oraz wykwalifikowany personel pielęgniarski i średni personel pomocniczy.

Możemy pochwalić się pięknie wyposażonym gabinetem zabiegowym, w którym pracuje kadra pielęgniarska, systematycznie podnosząca swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w różnych kursach. W ramach swojej pracy pielęgniarki wykonują wszystkie czynności zabiegowe oraz pracują w punkcie pobierania krwi i w gabinecie badań EKG.

Pracownicy Przychodni

Od nowego roku możemy pochwalić się nowo otwartym punktem Konsultacyjnym dla chorych z cukrzycą. Pielęgniarki udzielają porad konsultacyjnych dotyczących edukacji w zakresie pielęgnacji, stosowaniu diety oraz zasad podawania insuliny.

Podczas w/w wizyty pacjent ma wykonywane:

- pomiar wzrostu, wagi
- obliczany wskaźnik BMI
- pomiar RR
- przeprowadzony wywiad odnośnie leczenia i pielęgnacji w cukrzycy
- uzupełniane wyniki (lipidy)
- pobierany poziom hemoglobiny glikowanej
- przeprowadzaną edukację zdrowotną
- zakładaną dokumentację medyczną

Gabinet zabiegowy piel. Barbara Danelska.

Porady składają się z kilku wizyt w zależności od potrzeb pacjenta. W gabinecie zabiegowym i punkcie konsultacyjnym pracują piel. dypl. Barbara Danelska, piel. dypl. Grażyna Pocięgiel.

Kolejnym ważnym ogniwem działalności naszej Przychodni jest Gabinet Pielęgniarek Rodzinnych. Pracują w nim specjalistki pielęgniarstwa rodzinnego, które oprócz pracy w środowiskach rodzinnych prowadzą działalność dydaktyczną ze studentami CM UMK wydziału pielęgniarstwa. Praca pielęgniarek rodzinnych to nie tylko wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i leczniczych ale szeroko prowadzona promocja, profilaktyka

i edukacja zdrowotna wśród podopiecznych. Z racji przewagi pacjentów geriatrycznych i zdarzających się środowisk patologicznych praca pielęgniarek polega na daleko zakrojonej współpracy z różnymi organizacjami i instytucjami rządowymi i pozarządowymi. Zadania te wykonują specjalistki pielęgniarstwa rodzinnego Renata Bystryk, Violetta Flakowska i Marzena Giannelos. Z myślą o nowych adeptkach zawodu pielęgniarstwa postanowiliśmy przedstawić zmiany zachodzące w pracy pielęgniarki. Utworzyliśmy gablotę historyczną zawierającą sprzęt, którym kiedyś posługiwano się w pracy pielęgniarstwa.

Nad zdrowiem ciężarnych i nowo narodzonych dzieci czuwa profesjonalnie wykonująca swoją pracę położna Zofia Wojciechowska.

„Sercem” naszej Przychodni jest rejestracja, tu następuje pierwszy kontakt pacjenta z personelem, dlatego też pracuje tu sprawdzona kadra rejestratorów medycznych życzliwie przyjmująca każdego pacjenta. W rejestracji pracują Violetta Ukleja, Grażyna Stenżewska, Maria Bińkowska.

Naszym małym pacjentom pomaga znieść trudne chwile podczas szczepień piel. dypl. Ewa Zaranek, która swoim miłym i ciepłym usposobieniem łagodzi nieprzyjemne doznania.

Pod opieką naszej Przychodni są również szkoły, w których pracują pielęgniarki z długoletnim stażem w środowisku nauczania i wychowania. W Zespole Szkół Specjalnych pracuje piel. dypl. Krystyna Cholewa, która poświęca się całym sercem swojej pracy. Jest jak druga matka dla dzieci tak ciężko pokrzywdzonych przez los. W Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3 opiekuje się i edukuje młodzież nasza koleżanka piel. dypl. Elżbieta Dobrogowska. Niejednokrotnie służy pomocą i dobrą radą młodym ludziom.

Możemy pochwalić się dobrze układającą się współpracą z naszymi

lekarzami. Dla dobra pacjenta w sposób partnerski rozwiązujemy wszystkie nasze problemy. Atmosferę taką zawdzięczamy naszemu Prezesowi lek. med. Juliuszowi Wasikowi, który od 20 lat godnie nas reprezentuje.

Integracyjne spotkanie pracowników w restauracji Dolce Vita.

Personelem pielęgniarstwa opiekuje się i reprezentuje Marzena Giannelos kierownik d/s pielęgniarstwa.

Zespół nasz wspomaga kadra administracyjna i panie dbające o czysty i estetyczny wygląd naszej placówki. Spotykamy się nie tylko na gruncie zawodowym ale również towarzyskim.

W styczniu 2010 r. byliśmy na uroczystej kolacji z okazji 5-lecia NZOZ Przychodni „Okole”. Wieczór upłynął w miłej i wesołej atmosferze.

Wśród wszystkich przyjemnych zdarzeń dotknęła nas również i smutna chwila.

W dniu 24.01.2010 r. odeszła od nas na zawsze nasza niezapomniana koleżanka, długoletnia przełożona, a poza tym wspaiały człowiek mgr Anna Cegiel. Wszyscy przeżyliśmy to ogromnie i pamięć o Niej pozostanie w naszych sercach na zawsze.

**Korzystając z okazji
chciałybyśmy pozdrowić
wszystkie koleżanki pielęgniarki
oraz te z którymi przez wiele lat
współpracowały i życzyć im
sukcesów w życiu prywatnym
i zawodowym.**

*Opowiedziała o pracownikach
i życiu Przychodni*

Marzena Giannelos z koleżankami

Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP®)

W dniu 15.01.2010 odbyła się w Bydgoszczy Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. „Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP®) Patronat nad Konferencją objął Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu prof. dr hab. Zbigniew Bartuzi.

Organizatorami Konferencji były:

- dr Anna Andruszkiewicz członek Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, trener ICNP® Katedra i Zakład Promocji Zdrowia Collegium Medicum w Bydgoszczy.
- dr Mariola Banaszekiewicz Zakład Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek Collegium Medicum w Bydgoszczy.
- dr Mirosława Felsmann członek Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, trener ICNP®, Katedra i Zakład Pedagogiki i Dydaktyki Pielęgniarskiej Collegium Medicum w Bydgoszczy.
- mgr Halina Idczak, członek Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, trener ICNP® Katedra i Zakład Promocji Zdrowia Collegium Medicum w Bydgoszczy.
- Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy Przewodnicząca Ewa Kowalska oraz Sekretarz mgr Wiesława Stefaniak-Gromadka.

W Konferencji udział wzięło 300 uczestników - pielęgniarek i położnych z województwa kujawsko-pomorskiego. Celem Konferencji było zapoznanie z ideą Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP®) oraz rozpoczęcie dyskusji w środowisku nad możliwością wdrożenia ICNP® do codziennej praktyki.

Uczestnicy Konferencji wysłuchali następujących wykładów:

- Dlaczego w Polsce potrzebne jest ICNP?.
- Podstawowe założenia współczesnego pielęgniarstwa
- Historia klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej

oraz obejrzeni film ukazujący możliwości praktycznego wykorzystania ICNP® w codziennej praktyce pielęgniarskiej. Podsumowaniem Konferencji i próbą odpowiedzi na pytanie, jakie są szanse na wdrożenie ICNP w naszym regionie był Panel: Między teorią a praktyką ICNP® z udziałem kadry kierowniczej największych szpitali naszego województwa.

Trudny moment, w jakim obecnie znajduje się nasza grupa zawodowa skłania do refleksji i wręcz wymusza poszukiwanie nowych rozwiązań organizacyjnych. Dlatego warto wziąć pod uwagę, że wpływ ICNP, jak wykazały doświadczenia innych krajów, może być znaczący zarówno dla płatnika (NFZ), ponieważ daje możliwość wyceny kosztów opieki pielęgniarskiej, dla pracodawcy umożliwia sprawne zarządzanie zasobami, jak i dla środowiska pielęgniarskiego, ponieważ stanowi rzetelną podstawę do

standaryzacji koszyka świadczeń, pozwala na opracowanie standardów, procedur oraz przede wszystkim dla pacjenta, który ma możliwość dokonania oceny jakości opieki pielęgniarskiej.

Konferencja miejmy nadzieję stanie się przyczynkiem do otwartej dyskusji naszego środowiska nad potrzebą wdrażania sprawdzonych rozwiązań do praktyki pielęgniarskiej. Zachęcamy wszystkie Koleżanki i Kolegów do zamieszczania na łamach Biuletynu swoich refleksji na ten temat i podjęcia wyzwania jakim jest bezwzględnie wdrożenie ICNP do codziennej praktyki.

*Tekst: Anna Andruszkiewicz
Foto: Wiesława Stefaniak-Gromadka*

Na zakończenie Przewodnicząca OIPIP Ewa Kowalska wystąpiła do uczestników konferencji o zbiórkę pieniędzy na rzecz tragicznie doświadczonych mieszkańców Haiti. Zebrano 547,90 i przekazano do bydgoskiego oddziału Caritas.

Diagnostyka laboratoryjna w codziennej praktyce pielęgniarki i położnej

13 stycznia b.r. w Bydgoszczy, w restauracji MAESTRA (Opera Nova) odbyły się warsztaty szkoleniowe zorganizowane przez firmę **VITALABO**, firmę **ECLIPSE BD** oraz **Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych**. Tematem szkolenia była diagnostyka laboratoryjna w codziennej praktyce pielęgniarki i położnej. Grupę uczestników stanowiły pielęgniarki i położne z przychodni, z którymi współpracuje firma **VITALABO**. Ku radości organizatorów przybyło ok. 200 osób. Firmę **VITALABO** reprezentował zarząd oraz pracownicy, firmę **ECLIPSE BD** Pan Paweł Hebda wraz z asystentką, natomiast OIPIP reprezentowały: przewodnicząca Ewa Kowalska, wiceprzewodnicząca Maria Iwanowska oraz radca prawny Dominika Danuta Szeciłło-Kmieć.

O godzinie 16.00 wszystkich obecnych na warsztatach przywitał prezes Laboratorium Analiz Lekarskich - **Norbert Pietrykowski**, który zaprezentował firmę **VITALABO**.

Firma **VITALABO** to nowoczesne Laboratorium Medyczne zatrudniające **14** diagnostów laboratoryjnych, pracujące na sprzęcie uznanych na świecie firm i posiadające w swojej ofercie ok. 300 badań z zakresu hematologii i koagulologii, biochemii i immunologii, analityki ogólnej, serologii, mikrobiologii i biologii molekularnej. Laboratorium **VITALABO** uczestniczy także w wielu zewnętrznych kontrolach międzylaboratoryjnych (m.in. RIQAS i COBJ) oraz rozwija system zapewnienia jakości badań.

Kolejnym punktem programu warsztatów był wykład radcy prawnego OIPIP, pani Dominiki Danuty Szeciłło-Kmieć, dotyczący etyki zawodu pie-

lęgniarki i położnej oraz odpowiedzialności zawodowej. Po niej kilka słów wygłosiła przewodnicząca **OIPIP**, pani Ewa Kowalska.

Po lunchu pan Paweł Hebda, przedstawiciel **ECLIPSE BD**, przedstawił prezentację na temat systemu próżniowego **BD VACUTAINER** oraz sposobów na uniknięcie błędu przedlaboratoryjnego. Wykład ten cieszył się szczególnym zainteresowaniem, gdyż w jego trakcie poruszone zostały kwestie, do których personel pobierający nie przywiązywał wielkiej wagi, a które są znaczące w procesie przedlaboratoryjnym i mają wpływ na wynik laboratoryjny. Była mowa o przygotowaniu pacjenta do pobrania krwi, kolejności napełniania probówek, objętości pobranego materiału, istotnym etapie mieszania krwi oraz czasie zaciśnięcia stazy podczas pobierania materiału.

Po ożywionej dyskusji odbyła się prezentacja kierownika laboratorium **VITALABO**, pani mgr Joanny Brąszkiewicz, pt. „Jak możemy sobie pomóc, czyli błędy które nie ułatwiają nam życia”. W prezentacji tej poruszone zostały kwestie, z którymi na co dzień borykają się pracownicy laboratorium, a które w dużej mierze zależą od personelu pobierającego krew do badań. Wśród najważniejszych problemów omówionych w trakcie tego wystąpienia były: prawidłowe wypełnianie skierowania na badania laboratoryjne, wpisywanie danych osób pobierających oraz czasu pobrania materiału, oklejanie probówek, znaczenie kodu kreskowego, jako głównego elementu identyfikującego każdego pacjenta, definicje lipemii i hemolizy.

Zainteresowanie było bardzo duże,

gdyż na bieżąco personel pobierający z przychodni, mógł omówić i wyjaśnić wiele problemów, które pojawiają się w trakcie współpracy między nim a laboratorium.

Kończącym punktem warsztatów było rozdanie certyfikatów ukończenia kursu doskonalącego na temat zasad pobierania krwi systemem próżniowym Vacutainer firmy Becton Dickinson pielęgniarkom i położnym przez zarząd **VITALABO**.

Warsztaty szkoleniowe miały służyć głównie zwróceniu uwagi na znaczenie fazy przedlaboratoryjnej, w której popełnianych jest **ponad 65%** błędów związanych z całym procesem doprowadzającym do uzyskania wyniku badania laboratoryjnego oraz ułatwieniu współpracy Laboratorium **VITALABO** z przychodniami, a zwłaszcza z osobami pobierającymi materiał do badań.

Szkolenie to zostało bardzo wysoko ocenione przez uczestniczki, które już wyraziły chęć uczestnictwa w kolejnym tego typu spotkaniu organizowanym przy współudziale **VITALABO**. Firma **VITALABO** z kolei dziękuje tak licznie przybyłym uczestniczkom oraz rozważa możliwość organizacji warsztatów w przyszłości. Ponadto życzy udanej dalszej współpracy i zaprasza do podjęcia współpracy wszystkich chętnych do wykonywania analiz lekarskich w nowoczesnym i gwarantującym wysoką jakość usług laboratorium.

Kontakt:

Norbert Pietrykowski - prezes
606 273 702.

mgr Anna Paprocka
- pełnomocnik ds. jakości
NZOZ Vitalabo

Warsztaty edukacyjne dla pielęgniarek i położnych

W dniu 18 marca 2010 r. w sali konferencyjnej Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy odbyły się pierwsze w tym roku warsztaty edukacyjne dla pielęgniarek i położnych zorganizowane przy współpracy Komisji ds. Położnych, Komisji ds. Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego, firmy Pelargos oraz firmy patronackiej Reckitt Benckiser (Poland) SA.

dr Iwona Sadowska-Krawczyńska

Rejestracja na warsztaty odbyła się po raz pierwszy w formie elektronicznej na stronie internetowej OIPIP i duża frekwencja spełniła oczekiwania organizatorów.

Wykład nt: „W zdrowej skórze zdrowy duch!” Choroby skóry: bakteryjne, wirusowe, grzybicze, ogólnoustrojowe, kontaktowe alergiczne/ niealergiczne”, wygłosiła dr Iwona Sadowska-Krawczyńska.

Każda z koleżanek na zakończenie otrzymała certyfikat uczestnictwa, skrypty tematyczne oraz interesujące materiały promocyjne od firmy Pelargos oraz upominek.

Serdecznie zapraszamy na kolejne spotkania.

tekst, foto WSG

Uczestnicy Warsztatów

Uczestnicy Warsztatów

Uczestnicy Warsztatów

Ośrodek Kształcenia Podyplomowego przy Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy

od grudnia ubiegłego roku w rejestrze wydanych zaświadczeń zanotował kolejne absolwentki naszych szkoleń. Należały do nich pielęgniarki i położne, które:

18 grudnia

zakończyły szkolenie na kursie specjalistycznym w zakresie wykonania i interpretacji zapisu EKG (było to szkolenie zlecone przez PS ZOZ Inowrocław);

8 stycznia

ukończyły kurs specjalistyczny w zakresie przygotowania i podawania leków p/nowotworowych u dorosłych;

14 stycznia

w Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów pielęgniarkom specjalistkom w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki;

16 stycznia

zakończył się kurs specjalistyczny w zakresie szczepień ochronnych;

8 lutego

szkolenie zakończyły pielęgniarki i położne na kursie specjalistycznym w zakresie wykonania i interpretacji zapisu EKG;

25 lutego

po sześciu miesiącach ciężkiej i wytrwałej nauki z dumą i radością wręczono zaświadczenia pielęgniarkom i pielęgniarzowi, którzy zdobywali wiedzę i nowe umiejętności na kursie kwalifikacyjnym w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego;

8 marca

zakończyła się już trzecia edycja kursu specjalistycznego w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej.

Katarzyna Florek

**Ośrodek prowadzi nabór na szkolenia,
które odbędą się w II połowie 2010 r.**

Szkolenie specjalizacyjne:

pielęgniarstwo chirurgiczne dla pielęgniarek

Kursy kwalifikacyjne:

pielęgniarstwo ratunkowe dla pielęgniarek

Kursy specjalistyczne:

szczepienia ochronne dla pielęgniarek
resuscytacja krążeniowo-oddechowa dla pielęgniarek i położnych
wykonanie i interpretacja zapisu EKG dla pielęgniarek i położnych
przygotowanie i podawanie leków przeciwnowotworowych u dorosłych dla pielęgniarek i położnych

Kursy doształcające:

podstawy diabetologii dla pielęgniarek
podstawy diabetologii dla położnych
opieka pielęgniarska w radioterapii dla pielęgniarek i położnych (nowość)

Szczegóły znajdziecie Państwo na stronie internetowej pod adresem www.oipip.bydgoszcz.pl

**Komisja ds. Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego
ponownie informuje, o bezpłatnych warsztatach nt.:**

**REGIONALNY PROGRAM WARSZTATÓW EDUKACJI
DIABETOLOGICZNEJ PIEŁĘGNIAREK**

pod patronatem

Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego Oddział Kujawsko-Pomorski
Bydgoskiego Centrum Diabetologii i Endokrynologii w Bydgoszczy
Katedry i Kliniki Endokrynologii i Diabetologii CM w Bydgoszczy, UMK w Toruniu
Konsultanta Wojewódzkiego Regionu Kujawsko-Pomorskiego w dziedzinie Diabetologii
Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy

szczegółowy program warsztatów oraz karta zgłoszenia znajdują się na stronie internetowej pod adresem
www.oipip.bydgoszcz.pl

**W 2010 roku odbędą się 4 edycje w/w warsztatów
(kwiecień, czerwiec wrzesień i listopad),**

szczegółowe informacje wraz z dokładną datą szkolenia, osoby zakwalifikowane otrzymają pisemnie z OIPiP.

Katarzyna Florek

*Zatrzymaj upływający czas we wspomnieniach,
a przede wszystkim pamiętaj o pięknych chwilach,
by nigdy nie poszły w zapomnienie”.*

**Pani
Alicji Rokicie**

starszej pielęgniarce
specjalistce d/s pielęgniarstwa rodzinnego
przechodzącej na emeryturę po 35 latach pracy
serdeczne podziękowania za wieloletnią,
pełną poświęceń
i oddaną pracę dla chorych, za codzienny
trud, za okazaną życzliwość, cierpliwość,
wrozumiałość, a także za poczucie godności
i odpowiedzialności
z życzeniami zdrowia i wszelkiej pomyślności

składają
zarząd i współpracownicy
NZOZ Przychodni „Okole”

**Pani
Annie Różańskiej**

Pielęgniarce
Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo
i Psychiczenie Chorych w Świeciu
przechodzącej po 40 latach pracy
w szpitalu na emeryturę
serdeczne podziękowania za wieloletnią,
pełną poświęceń
i oddania dla dobra chorego pracę
wraz
z życzeniami zdrowia i pomyślności

składają
Dyrekcja, Przełożona Pielęgniarek
i Pracownicy
Wojewódzkiego Szpitala Dla Nerwowo
i Psychiczenie Chorych w Świeciu

Kiedy, zmęczeni zimą, z coraz większym utęsknieniem wyglądamy wiosny, w pierwszą niedzielę po wiosennej pełni księżyca nadchodzi Wielkanoc. Jest to najstarsze, najważniejsze i najbardziej radosne święto, obchodzone przez wszystkie wyznania chrześcijańskie. Wielkanoc, zwana też Paschą ma upamiętniać zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa.

Z Wielkanocą wiążą się również tradycyjne ciasta wielkanocne. Pamiętamy z dzieciństwa pyszne słodkości które przygotowywały nasze mamy lub babcie. Ten smak pozostaje na zawsze w pamięci, nie dorówna tym tradycyjnym ciastom żadne zakupione w cukierni ciasto. Jeśli masz czas możesz samodzielnie wykonać babkę lub mazurek.

Mazurki wielkanocne to ciasta o wyjątkowych walorach smakowych. Podstawą mazurka jest kruche ciasto i także duża ilość bakalii. Kruche ciasto mazurka to trudne zadanie, ale warto spróbować.

Oto przepisy.

MAZUREK WIELKANOCNY Z PIANKĄ

Składniki na ciasto: 1/2 kg mąki, kostka margaryny, 3/4 szklanki cukru, 2 jajka

Składniki na górę mazurka: dżem śliwkowy, 5 białek, niepełna szklanka cukru, cukier waniliowy, 10 dkg orzechów włoskich

Wykonanie:

Z przesianej mąki, cukru, margaryny i jajek zagniatamy ciasto i wkładamy do woreczka foliowego i umieszczamy na godzinę w lodówce. Spód od mazurka pieczemy aż nabierze złotej barwy w temperaturze 200°C.

Jeszcze ciepły placek smarujemy dżemem śliwkowym. Z białek ubijamy pianę, a gdy jest już sztywna dodajemy cukier i cukier waniliowy i ubijamy jeszcze około minuty. Ubitą pianę rozkładamy na posmarowanym dżemem placku, posypujemy posiekаныmi włoskimi orzechami i wstawiamy do piekarnika nagrzanego do 100°C, by piana wyschła i lekko się zrumieniła.

MIĘKKI MAZUREK Z KARMELEM

Składniki na ciasto: 400 g mąki krupczatki, 100 g cukru, 250 g Kasi albo masła,

4 żółtka, 4 łyżki mleka, 1 płaska łyżeczka proszku do pieczenia,

kilka kropli aromatu waniliowego

Składniki na górę mazurka: puszka słodzonego mleka skondensowanego,

pół słoiczka dżemu śliwkowego, 100 g orzechów włoskich, dowolne polewy

i bakalie do dekoracji

Wykonanie

Najpierw należy przygotować karmel:

puszkę mleka włożyć do garnka z wodą, przykryć i gotować na małym ogniu 2,5 do 3 godzin. Wyjąć puszkę i odstawić, żeby nieco przestygła, bo otwarta od razu obleje nas gorącą masą. Kiedy już mamy karmel, można przygotować ciasto: mąkę z proszkiem do pieczenia, cukrem i masłem posiekać w misce. Dodać żółtka, mleko, aromat i szybko zagnieść, żeby ciasto nie zdążyło się ogrzać od rąk i nie zaczęło kleić.

Ciastem wykleić średniej wielkości prostokątną blachę. Można zrobić dość wysoki rancik (wtedy środek ciasta wypełnimy karmelem, a rant będzie ozdobą), ale nie jest to konieczne. Spód włożyć do piekarnika i piec około 25 minut w 200 stopniach.

Upieczone ciasto delikatnie przełożyć na deskę, posmarować ciekłą warstwą dżemu (nie musi koniecznie być śliwkowy, ale najlepiej jakiś lekko kwaśny), posypać posiekаныmi orzechami włoskimi i w końcu rozprowadzić równą warstwę karmelu.

Mazurek dowolnie ozdobić kolorową polewą, bakaliami, orzechami albo owocami kandyzowanymi.

Na wielkanocnym stole nie może również zabraknąć pysznego pasztetu.

PASZTET BIAŁY Z DROBIU

Składniki: 1 wiejski kurczak, 2 pietruszki, 1 mała cebulka, 300 g masła, 150 g wątróbek drobiowych

1 sucha bułka (kajzerka), 3 jaja, sól, biały pieprz, gałka muszkatołowa

Sposób przyrządzenia:

Kurczaka dokładnie umyć, pokroić na małe kawałki, posolić i dusić w minimalnej ilości wody ze 100 g masła, pietruszką i cebulą. Gdy mięso będzie już bardzo miękkie, dodać wątróbki, aby się razem dusiły (ok. 10 min). Ostudzić. Oddzielić kości. Namoczyć bułkę. Zmleć mięso wraz z bułką, dodać resztę masła, jaja i wyrobić na jednolitą masę drewnianą łyżką. Przyprawić.

Wstawić w posmarowanej formie do nagrzanego piekarnika. Piec w temp. 180 st. C 30 minut. Po wyjęciu pasztet odstawić do zastygnięcia. Najlepszy jest następnego dnia.

ŻYCZYMY SMACZNEGO!!!

Redakcja

Dnia 31 stycznia 2010 roku
zmarła nagle w wieku 48 lat Nasza Koleżanka Położna
pracująca w Oddziale Brachyterapii Centrum Onkologii

Śp. Małgorzata Pietrowska

Z chwilą śmierci Małgosi straciliśmy Koleżankę
bardzo serdeczną, życzliwą, wyrozumiałą oraz bardzo oddaną pacjentom.
Była zawsze uśmiechnięta i chętna do pomocy, pracę swoją wykonywała
sumiennie, ponieważ wiedziała, że w ten sposób może pomóc chorym.
Małgosiu żegnamy Ciebie jednak zostaniesz w naszej pamięci na zawsze.

Z wielkim żalem żegnają członkowie
Międzyszakładowej Organizacji Związkowej Nr 1/2004 w Centrum Onkologii w Bydgoszczy

"Nigdy się już nie spotkamy, nie spojrzymy sobie w twarz, nie podamy sobie dłoni,
bo już nie ma Cię wśród nas"
z głębokim żalem i smutkiem pożegnaliśmy Naszą Drogą Koleżankę

Śp. Annę Cegiel

Odeszła od nas pozostawiając po sobie szacunek i wspomnienie dobrego człowieka
i oddanej całym sercem swojej pracy zawodowej

Rodzinie serdeczne wyrazy współczucia
składają Koleżanki i Koledzy z NZOZ Przychodni „Okole”
oraz Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy

Z głębokim żalem i bólem zawiadamiamy, że dnia 09. 01.2010 r. odeszła od nas
nagle i nieoczekiwanie w dniu swoich 52 urodzin nasza Koleżanka Pielęgniarka

Śp. Maria Dańków

Pracownicy Sz. P. ZOZ w Janowcu Wlkp.
„Odeszłaś tak wcześnie, że ani uwierzyć ani się pogodzić”

Koleżance

piel. spec. Dorocie Siek

pielęgniarki oddziałowej Oddziału Kardiochirurgii

wyrazy współczucia z powodu śmierci MATKI
składają
koleżanki i koledzy z 10 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ

Pani

Ewie Krzyżanowskiej

Starszej Pielęgniarki Koordynującej pracę pielęgniarek w Oddziale Neonatologii

wyrazy współczucia z powodu śmierci Męża Ryszarda
składają
Dyrekcja, Naczelną Pielęgniarką i Pracownicy z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
„Nowy Szpital w Świeciu”

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy
w ramach projektu
"Profilowanie kompetencji personelu narzędziem do ograniczenia ryzyka związanego z udzielaniem świadczeń zdrowotnych"
planuje uruchomienie następujących kursów w 2010 roku:

Kursy specjalistyczne dla pielęgniarek:

- Leczenie ran
- Żywienie enteralne i parenteralne
- Wykonywanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego
- Rehabilitacja osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi
- Aktywizacja podopiecznych z wykorzystywaniem elementów terapii zajęciowej.
- Prowadzenie psychoterapii podstawowej z wykorzystywaniem elementów psychoterapii kwalifikowanej.

Kurs skierowany do ratowników medycznych:

- Zaawansowane czynności resuscytacyjne pochodzenia kardiologicznego (ACLS)

www.szpitaluniwersytecki.bydgoszcz.pl

Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy
ul. Skłodowskiej 9
85-094 Bydgoszcz
kontakt: efs@szpitaluniwersytecki.bydgoszcz.pl
tel. (52) 585 4996, tel. kom. 781446721

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

CZŁOWIEK - NAJLEPSZA INWESTYCJA

**Okręgowa Izba Pielęgniarek
i Położnych w Bydgoszczy
zaprasza na bezpłatne
szkolenia:**

- **wykonanie i interpretacja zapisu EKG**
- **resuscytacja krążeniowo - oddechowa**
- **doskonalenie umiejętności społecznych niezbędnych w kontakcie z pacjentem i jego rodziną**

Szczegółowych informacji
na temat szkoleń udzielają
pracownicy biura projektu OIPIP
85-079 Bydgoszcz
ul. T. Kościuszki 27/30-32 (VII p.)
tel. 52 362-03-75
fax. 52 372-68-78
kom. 664-788-391, 664-721-729
e-mail: izba@oipip.bydgoszcz.pl
www.oipip.bydgoszcz.pl

Dbamy o to co najważniejsze: zdrowie i życie